

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/39/2017
Identifikačné číslo spisu: 6615010434
Dátum vydania rozhodnutia: 23.01.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:6615010434.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 23. januára 2019 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a členov senátu JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Štefana Harabina, v trestnej veci proti obvinenému Mgr. O. N. a spol., pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a iné, o dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 2. novembra 2016, sp. zn. 4 To 50/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky s a o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Lučenec rozsudkom z 21. apríla 2016, sp. zn. 2 T 128/2015, podľa § 285 písm. b/ Tr. por. obvinených Mgr. O. N., Mgr. O. Z., JUDr. G. S., Mgr. L. F. a Ing. M. T. oslobodil spod obžaloby z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. u Mgr. O. N. a z prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. u Mgr. O. Z., JUDr. G. S., Mgr. L. F. a Ing. M. T. na skutkovom základe v obžalobe uvedenom z dôvodu, že žalované skutky nie sú trestným činom. Svoje rozhodnutie odôvodnil okrem iného tým, že počas dokazovania nebol produkovaný žiadny dôkaz, ktorý by svedčil o tom, že by niektorý z obvinených svojím konaním porušil zákon. Na to, aby obvinení boli vymenení vo svojich funkciách, boli splnené zákonné podmienky, pričom počas výmeny došlo aj k zákonnej podmienke na povýšenie a nebolo zistené, že by došlo k porušeniu zákona tým, že sa potom vrátili do svojich pôvodných funkcií. Celý proces prebehol zákonným spôsobom. Vzájomnú predchádzajúcu dohodu o výmene na funkciách a následnom vrátení sa do pôvodnej funkcie nebolo možné jednoznačne preukázať, no ani v prípade jej preukázania by nedošlo k naplneniu skutkovej podstaty žalovaného trestného činu, pretože nebolo zistené, že by obvinení vykonávali svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 2. novembra 2016, sp. zn. 4 To 50/2016, podľa § 319 Tr. por. odvolanie krajského prokurátora ako nedôvodné zamietol. Stotožnil sa so závermi súdu prvého stupňa, že vykonanými dôkazmi neboli produkované rozhodné dôkazy svedčiace o tom, že by

obžalovaní svojím konaním porušovali zákon, najmä zákon o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru. Nad rámec prvostupňového rozsudku krajský súd poukázal na to, že žiadna z nadriadených organizačných štruktúr postup riaditeľa Mgr. O. N. nevytkla. Rovnako tak správne konanie o prepustení zo štátneho pomeru vedené voči Mgr. L. F. bolo zastavené z dôvodu, že tento sa nedopustil žiadneho protiprávneho konania. Policajti prevedení do iných funkcií vykonávali svoje povinnosti v súlade so zákonom a príslušný policajný útvar riadne fungoval. Vzájomná dohoda medzi obvinenými nebola preukázaná. Konštatoval, že chýba i jeden zo základných znakov skutkovej podstaty, ktorým je spôsobenie škody. Krajský súd uzavrel, že obvinení nenaplnili skutkovú podstatu žalovaného trestného činu ani po objektívnej, ani po subjektívnej stránke.

Proti uzneseniu krajského súdu podal dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) uplatniac dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., teda že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia. Podľa jeho názoru bol napadnutým uznesením porušený zákon v ustanoveniach § 319 Tr. por. a v konaní, ktoré mu predchádzalo, v § 2 ods. 12, § 168 ods. 1 a § 285 písm. b/ Tr. por. a § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. v prospech všetkých obvinených. Uvedenými ustanoveniami sa krajský súd dôsledne neriadil. Pri svojom rozhodovaní síce vychádzal zo správne zisteného skutkového stavu, tento však nesprávne právne posúdil, čo viedlo k oslobodeniu obvinených. Generálny prokurátor poukázal na § 5 ods. 4, § 23 ods. 1, § 35 ods. 6, § 33 ods. 1, § 51 ods. 1 zákona o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru s tým, že Mgr. Z. a Mgr. F. v čase ich fiktívnej funkčnej výmeny spĺňali zákonné podmienky na povýšenie do vyššej hodnosti (kvalifikačné požiadavky a výsluha rokov v hodnosti), avšak v čase fiktívnej funkčnej výmeny na obdobie jedného mesiaca nebolo na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru (ďalej aj „OR PZ“) v F. Z. voľné funkčné miesto, pre ktoré bola plánovaná vyššia hodnosť, než akú skutočne mali. Z uvedeného dôvodu dohodli fiktívnu funkčnú výmenu na dobu jedného mesiaca s kolegom, ktorý v danej chvíli pôsobil na požadovanom funkčnom mieste, pričom táto fiktívna funkčná výmena sledovala jediný cieľ, a to povýšenie Mgr. Z. a Mgr. F. do vyššej hodnosti. Na prevedenie na novú funkciu a ustanovenie do nej bol potrebný personálny rozkaz, ktorý musel vydať nadriadený s personálnou právomocou, a tým bol v oboch prípadoch riaditeľ OR PZ v F. Z. Mgr. N.. Riaditeľovi OR PZ je zverená právomoc vydávať personálne rozkazy, teda prevádzať a ustanovovať policajtov do jednotlivých funkcií výlučne za účelom zabezpečenia riadneho výkonu týchto funkcií a plnenia povinností z ich výkonu vyplývajúcich a akékoľvek iné dôvody či motív vykonávania tejto právomoci, obzvlášť v úmysle zabezpečiť inému nemajetkový či majetkový prospech, možno hodnotiť ako výkon právomoci verejného činiteľa spôsobom odporujúcim zákonu. Na to, aby v prípade Mgr. N. mohlo dôjsť k výkonu právomoci spôsobom odporujúcim zákonu, bola potrebná aj súčinnosť ďalších obvinených spočívajúca v podaní jednotlivých žiadostí a tiež vôľa a ochota JUDr. S. a Ing. T. uvoľniť funkcie, ktoré v tom čase vykonávali a s výkonom ktorých sa spájal zákonný nárok na povýšenie policajta do vyššej hodnosti. Podľa generálneho prokurátora bola dohoda medzi obvinenými zjavná z ich výpovedí. Takéto konanie obvinených, ktorým síce nebola zverená právomoc ustanovovať policajta do funkcie a takúto právomoc ani nevykonávali, bolo protiprávne, pretože predstavovalo pomoc k spáchaniu prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa, ktorého sa dopustil Mgr. N.. V ďalšom generálny prokurátor argumentoval nedostatočným odôvodnením rozhodnutí súdov nižšieho stupňa, v ktorých podľa neho boli len mechanicky vymenované vykonané dôkazy bez uvedenia skutočností, ktoré súdy vzali za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opreli a akými úvahami sa spravovali pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak išlo o dôkazy, ktoré si navzájom odporovali. Z tohto dôvodu sú ich rozhodnutia nepreskúmateľné. Uzavrel, že zistený skutkový stav pri jeho správnom hodnotení odôvodňoval uznať obvinených vinnými. Zdôraznil aj to, že formulácia skutkovej vety obsahovo zodpovedá právnej vete súdeného trestného činu. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby dovolací súd podľa § 386 ods. 1 Tr. por. vyslovil porušenie zákona v dotknutých ustanoveniach v prospech obvinených, podľa § 386 ods. 2 Tr. por. zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu, ako i rozhodnutia naň nadväzujúce, v celom rozsahu, a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. prikázal krajskému súdu vec v potrebnom rozsahu prerokovať a rozhodnúť.

Rovnopis dovolania bol v zmysle § 376 Tr. por. doručený na vyjadrenie ostatným stranám konania.

K dovolaniu sa vyjadrili obvinení Mgr. O. N., Ing. M. T., Mgr. L. F. a JUDr. G. S..

Mgr. O. N. prostredníctvom obhajcu JUDr. Jána Gerega k dovolaniu uviedol, že v priebehu celého konania poukazovali na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 To 5/2011 s dôrazom na skutočnosť, že išlo o vzťah podriadený - nadriadený, ktorý predstavuje analogicky riešenie pracovnoprávneho vzťahu a nie výkon právomoci, ktorý má prvky rozhodovania a moci, resp. rozhodovania vo sfére výkonu verejnej moci v postavení verejného činiteľa. Trval na tom, že úkony, ktoré vykonal, neboli v rozpore so zákonom. Personálny rozkaz, ktorý vydal, podliehal skúmaniu v personálnej sfére správnosti. V závere vyjadrenia odkázal na svoje predchádzajúce podania, najmä na doplnenie dôvodov sťažnosti z 3. septembra 2013 a zdôraznil, že v celej veci nevznikla žiadna škoda. Uzavrel, že nie je rozhodujúce, v akom rozsahu súdy odôvodnili svoj právny názor, ale to, či vystihli podstatu právneho problému. Podané dovolanie označil za nedôvodné.

Ing. M. T. a Mgr. L. F. sa vyjadrili prostredníctvom obhajcu JUDr. Ivana Syrového, PhD. Rozhodnutia súdov nižšieho stupňa považovali za zákonné a správne. Neporušili žiadne zákonné ustanovenie ani právny predpis (a táto skutočnosť v konaní nebola podľa nich sporná), pri výmene miest bol dodržaný požadovaný postup a boli dané súhlasy, ktoré vydaniu personálnych rozkazov predchádzajú. Absenciu protiprávnosti konania súdy správne zohľadnili. Rovnako správne súdy poukázali na to, že správne konanie o prepustení zo služobného pomeru vedené proti Mgr. F. bolo zastavené z dôvodu, že aj sám minister vnútra uznal, že Mgr. F. sa nedopustil žiadneho protiprávneho konania. Ak v rovine správneho práva nie je vyvodená zodpovednosť, nemožno hovoriť ani o trestnoprávnej rovine. Priamo k dovolaniu poznamenali, že z jeho obsahu nie je zrejmé, akého nesprávneho posúdenia sa dovolateľ domáha, pričom ide nad rámec prípustnosti dovolania, keď de facto namieta skutkové zistenia súdov, ktoré potvrdili, že výmeny neboli fiktívne, funkcie sa reálne vykonávali. Odvolací súd správne poukázal na postup nadriadených zložiek, ktoré mali právomoc konať vo veci zrušenia personálnych rozkazov, ani jedna zložka tak neučinila, teda v čase rozhodovania súdov platilo, že dané rozhodnutia sa považujú za zákonné, nakoľko v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch v rámci správneho súdnictva nedošlo k zrušeniu personálnych rozkazov. V ďalšom vyjadrili názor, že generálny prokurátor chce namietať skutkové zistenia súdov, ktoré potvrdili, že obvinení vykonávali aj na miestach, na ktoré boli ustanovení po dobu cca jedného mesiaca funkcie, na ktoré boli ustanovení, pričom mu neprislúcha namietať v dovolaní skutkové závery. Uzavreli, že dovolanie je nedôvodné, a navrhli, aby ho najvyšší súd zamietol.

JUDr. G. S. podal vyjadrenie k dovolaniu prostredníctvom obhajcu JUDr. Mária Keletiho. S podaným dovolaním nesúhlasil, vyjadril názor, že v ňom uvedené skutočnosti nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a dovolanie opakuje skutočnosti už posudzované súdmi nižšieho stupňa. Poukázal na to, že všetci obvinení v konaní popreli akúkoľvek dohodu týkajúcu sa fiktívnej výmeny a že takúto dohodu nie je možné vyvodit' zo žiadnych vykonaných dôkazov. Pokiaľ išlo o výpoveď Mgr. A. U., tento na hlavnom pojednávaní vypovedal, že jeho hodnotenie výmeny vyplývalo len z osobnej skúsenosti a išlo len o jeho úvahy. Výpovede svedka JUDr. L. N. sú nedôveryhodné a značne rozporné v základných skutočnostiach a vo vzťahu k ďalšiemu vykonanému dokazovaniu (predovšetkým k výpovediam svedkov Bc. H. V., F. F., W. O. a iným). Osobitnú pozornosť treba venovať aj osobnému plánu z augusta 2009, z ktorého jasne vyplýva, že vykonával činnosť dopravného inžiniera a tento osobný plán bol schválený svedkom JUDr. L. N.. Konštatovanie, že išlo o fiktívnu výmenu, je teda vymyslené. Čo sa týka konania Mgr. N., nie je možné súhlasiť s tým, že vykonával právomoci verejného činiteľa spôsobom odporujúcim zákonu. Personálne rozkazy neodporovali zneniu zákona, dosiaľ neboli zrušené a činnosť Mgr. N. aj podľa dozorujúcej prokurátorky bola v súlade so zákonom. Pokiaľ ide o tvrdenie, že musela existovať ochota a vôľa uvoľniť miesto Mgr. Z., ide o fikciu bez opory vo vykonanom dokazovaní, ktorá je v trestnom konaní vylúčená. Obvinený sa rovnako nestotožnil s námietkou nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí, keďže išlo o oslobodzujúce rozhodnutie a v tomto smere sa vykonalo dokazovanie len vo vzťahu k tomu, či skutkové zistenia sú alebo nie sú trestným činom. Nebolo preto podľa neho potrebné vykonávať dokazovanie v smere, ktorý naznačil dovolateľ. Navyše zo strany Mgr. N. išlo pri vydávaní personálnych rozkazov o plnenie služobných povinností, keďže tieto sa netýkali rozhodovania vo sfére výkonu verejnej moci. Z uvedených dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd

Slovenskej republiky dovolanie bez preskúmania veci odmietol.

Všetky uvedené vyjadrenia boli zaslané dovolateľovi s možnosťou zaujať k nim stanovisko, túto možnosť však nevyužil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) po preskúmaní spisového materiálu zistil, že dovolanie proti napadnutému právoplatnému uzneseniu krajského súdu je prípustné (§ 368 ods. 2 písm. a/, písm. h/, § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. a/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por. Najvyšší súd však zistil, že dovolanie je potrebné na neverejnem zasadnutí odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por., lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok predstavuje výrazný zásah do inštitútu právoplatnosti, ktorá v pozícii základnej vlastnosti súdneho rozhodnutia predstavuje jeho nezmeniteľnosť a záväznosť ako prejav stability právnych vzťahov a právnej istoty v právnom štáte. Z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave výlučne zákonom taxatívne stanovených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojim charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok. Možnosti podania dovolania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia. Z uvedeného dôvodu dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak, z ustanovenia § 385 ods. 1 Tr. por. *expressis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, pričom viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Tr. por.), nie právnych dôvodov dovolania z hľadiska ich subsumpcie pod ustanovenie § 371 Tr. por.

Dovolateľ namietal dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku alebo nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia je pochybenie súdu pri aplikácii práva na skutok, ktorý bol zistený a v potrebnom rozsahu objasnený, a to v takej intenzite, že to zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného (a *contrario* § 371 ods. 5 Tr. por.). O nesprávnu právnú aplikáciu ide najmä vtedy, ak bol skutok v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, hoci o trestný čin nešlo, prípadne naopak, alebo ak išlo o iný trestný čin, než ten, ktorý sa nachádza v právnej vete napadnutého rozhodnutia, teda ak skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod nesprávnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. V tejto súvislosti však treba podotknúť, že dovolací súd pri skúmaní uvedeného dovolacieho dôvodu nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku, čo je explicitne vyjadrené i v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ veta za bodkočiarkou Tr. por.

Generálny prokurátor v súhrne namietal, že závery súdov nižšieho stupňa nezodpovedajú správne právnemu posúdeniu skutkového stavu, ktorý bol zistený. Ťažisko svojej argumentácie sústredil na skutočnosť, že v čase fiktívnej funkčnej výmeny nebolo na OR PZ v F. Z. voľné funkčné miesto, preto obvinení dohodli fiktívnu výmenu, ktorá mala za cieľ povýšenie. Existenciu dohody pritom vyvodzoval z výpovedí obvinených. Uzavrel, že zistený skutkový stav pri jeho správnom hodnotení odôvodňoval uznať obvinených vinnými, pričom i formulácia skutkovej vety obsahovo zodpovedá právnej vete trestného činu. Namietal tiež nedostatočné odôvodnenie rozhodnutí súdov nižšieho stupňa.

Dovolací súd dospel k záveru, že hoci dovolacie námietky smerujú proti nesprávne právnemu posúdeniu veci, z podstaty dovolateľom tvrdených námietok vyplýva, že tieto sú sčasti namierené i proti

skutkovým zisteniam a tomu zodpovedajúcim dôkazným hodnotiacim úvahám súdov nižšieho stupňa. Dovolateľ sa v podstatnej časti dovolania sústreďuje na prehodnocovanie skutkového stavu a vykonaných dôkazov a prezentuje vlastné závery (najmä existenciu dohody medzi obvinenými, ktorá bola v rozhodnutiach súdov nižšieho stupňa označená za nepreukázanú).

Dovolací súd opakuje, že uplatnený dôvod dovolania slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb. Dikcia zákona za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, tzn. nie je prípustné právne účinne namietat', že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (R 47/2014 - II.). Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. pripúšťa iba právne námietky vo vzťahu ku skutkovému stavu zistenému súdmi nižších stupňov. Dovolacia námietka, ktorá napáda postup súdu v hodnotení dôkazov, nemôže zakladať uvedený dovolací dôvod. Právo namietat' skutkové otázky má v dovolacom konaní výlučne minister spravodlivosti (§ 371 ods. 3 Tr. por.). Dovolací súd nemožno vnímať ako tretiu inštanciu v sústave súdov zameranú na preskúvanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa. Mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa. Ťažisko dokazovania je na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže doplniť alebo meniť len odvolací súd. Dovolací súd nemôže posudzovať úplnosť skutkových zistení, nemôže bez ďalšieho sám prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože dôkazy v konaní o dovolaní nemôže sám vykonávať. Namietané nesprávne skutkové zistenia alebo nesúhlas s tým, ako súd hodnotil vykonané dôkazy, nemôžu zakladať dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. (I. ÚS 567/2016).

In medias res dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. zák. dovolací súd uvádza nasledovné :

Trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. sa dopustí verejný činiteľ, ktorý v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu. Na naplnenie skutkovej podstaty tohto trestného činu formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. sa vyžaduje, aby páchatel' poskytol pomoc verejnému činiteľovi, ktorý v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech, vykonáva svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu.

Objektom tohto trestného činu je záujem štátu na riadnom výkone právomoci verejných činiteľov a na ochrane práv a povinností fyzických a právnických osôb. Na naplnenie skutkovej podstaty sa vyžaduje, aby sa trestného činu dopustil špeciálny subjekt, t. j. verejný činiteľ, pričom z hľadiska zavinenia musí úmysel páchatel'a zahŕňať nielen konanie spočívajúce vo vykonávaní právomoci spôsobom odporujúcim zákonu, ale aj úmysel spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech. Vykonávanie právomoci spôsobom odporujúcim zákonu pritom znamená obchádzanie zákona alebo iného právneho predpisu.

Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania a z neho vyplývajúcich skutkových záverov tak, ako boli ustálené súdmi nižšieho stupňa, dospel najvyšší súd k záveru, že konaním obvinených nebola naplnená skutková podstata trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. u obvineného Mgr. O. N. a podľa § 326 ods. 1 písm. a/ formou pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d/ Tr. zák. u obvinených Mgr. O. Z., JUDr. G. S., Mgr. L. F. a Ing. M. T., pretože vo veci nebolo preukázané, že by vykonávali svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu tak, že porušovali konkrétny zákon alebo právnu normu, resp. že by konali úmyselne aktívne v rozpore so zákonom, ani že by takémuto konaniu napomáhali.

Najvyšší súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti (napr. uznesením z 12. januára 2017, sp. zn. 5 To 10/2016) už vyslovil, že pre kvalifikáciu skutku ako prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. je z hľadiska objektívnej stránky tejto skutkovej podstaty potrebné, aby protiprávne konanie páchatel'a v postavení verejného činiteľa spočívalo priamo vo vykonávaní jeho právomoci, a to spôsobom odporujúcim zákonu. Táto právomoc je zákonom daná orgánu verejnej moci, v štruktúre ktorého páchatel' pôsobí a ktorého právomoc ako verejný činiteľ vykonáva. Nestačí preto

porušenie len služobných povinností, pokiaľ k takémuto porušeniu nedošlo výlučne v rámci výkonu právomoci, majúcej povahu rozhodovania v oblasti výkonu verejnej moci, ktorá mu bola zákonom a od neho odvodenými právnymi normami zverená.

Právomoc Policajného zboru a jeho príslušníkov (policajtov) je upravená všeobecne v ustanoveniach § 1 a § 2 zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorých je Policajný zbor ozbrojený bezpečnostný zbor plniaci úlohy vo veciach vnútorného poriadku, bezpečnosti, boja proti zločinnosti vrátane jej organizovaných foriem a medzinárodných foriem a úlohy vyplývajúce z medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky, a vo svojej činnosti sa riadi ústavou, ústavnými zákonmi, zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná; a ďalej je upravená najmä v druhom oddiele tretej hlavy tohto zákona, v ustanoveniach § 17 až § 34, ako oprávnenia policajta (napríklad oprávnenie požadovať vysvetlenie, požadovať informácie, oprávnenie na predvedenie osoby na základe dožiadania, oprávnenie požadovať preukázanie totožnosti, použiť služobného psa na pachové práce, zaistiť vec, odňať zbraň, etc.).

V preskúmvanej veci nie je možné kvalifikovať ako trestný čin postup a rozhodovanie obvinených v interných - personálnych otázkach, pri ktorom postupe navyše podľa výsledkov dokazovania nedošlo k žiadnemu porušeniu zákona. Takéto konanie v oblasti riešenia personálnych záležitostí nie je možné považovať za výkon právomoci verejného činiteľa zákonnými postupmi, ktorými vykonáva pôsobnosť Policajného zboru policajt alebo jeho nadriadený, v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech tak, ako to predpokladá ustanovenie § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.

Preraďovanie príslušníkov Policajného zboru personálnymi rozkazmi do funkcií a následné povyšovanie do vyšších hodností bolo, ako to vyplýva z výpovedí viacerých svedkov, praktizované aj v iných prípadoch v minulosti a takáto prax bola umožňovaná v rámci subordinačných vzťahov príslušnými nadriadenými zložkami Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“). Na tomto mieste treba zdôrazniť, že personálne rozkazy riaditeľa OR PZ v F. Z. Mgr. O. N. boli zasielané nadriadeným zložkám v Bratislave a v Banskej Bystrici a tieto nemali k postupu žiadne výhrady. Rovnako konanie na MV SR o prepustení Mgr. L. F. zo služobného pomeru (č. k. ORPZ-RS-VO-555-001/2013) bolo zastavené s konštatovaním, že nebolo zistené jeho konanie v rozpore s právnymi predpismi.

Dokazovaním nebolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané ani to, že k výmene funkcií medzi Mgr. Z. (referent špecialista - dopravný inžinier) a JUDr. S. (vedúci oddelenia výkonu služby OR PZ ODI), a medzi Mgr. F. (zástupca riaditeľa OO PZ) a Ing. T. (zástupca riaditeľa odboru poriadkovej polície OR PZ) došlo iba fiktívne, pretože v inkriminovanom čase sa plnenie ich služobných povinností sčasti prelínalo a nie je možné na základe dokazovania jednoznačne konštatovať, že v tomto čase nebol zabezpečený riadny výkon a reálne plnenie povinností z týchto funkcií vyplývajúcich. Jedná sa o policajtov, ktorí sa vzhľadom na kvalifikačné predpoklady a výsluhu rokov v Policajnom zbore už aj v minulosti pri výkone pracovných povinností reálne zastupovali. Je možné iba sa domnievať, že išlo o výmenu funkcií fiktívne, len „na oko“, ale takéto konanie, resp. predchádzajúca dohoda medzi obvinenými nebola dokazovaním preukázaná. Obaja obvinení, Mgr. Z. i Mgr. F., splňali všetky zákonné predpoklady na hodnostné povýšenie. Personálne rozkazy súvisiace s ich hodnostným povýšením stále platia a neboli v žiadnom konaní zrušené.

Pokiaľ ide o otázku škody, už aj odvolací súd správne poukázal na skutočnosť, že podľa výpovede zástupcu MV SR Mgr. W. G. (zv. č. 2, č. l. 265) konaním obvinených nevznikla žiadna finančná škoda, pretože všetky finančné náležitosti policajtov boli vyplatené na základe právoplatných rozhodnutí nadriadených. Tieto rozhodnutia zrušené neboli.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dospel k záveru, že zo strany súdov nižšieho stupňa nedošlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci ani k nesprávnemu použitiu iného hmotnoprávneho ustanovenia. V konaní nebolo preukázané, že by niektorý z obvinených naplnil skutkovú podstatu trestného činu, ktorý sa mu kladie za vinu, a to ani z hľadiska objektívnej, ani zo subjektívnej stránky.

Vo vzťahu k námietke nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšieho stupňa dovolací súd pripomína závery Ústavného súdu Slovenskej republiky i Európskeho súdu pre ľudské práva, že všeobecný súd nemusí v odôvodnení rozhodnutia dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi (viď napr. IV. ÚS 115/03). Odpoveď treba dať iba na tie argumenty, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie (Higgins c/a Francúzsko, Hiro Balani c/a Španielsko, Georgiadis c/a Grécko, etc.), a na tie, ktoré zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia.

Podľa názoru najvyššieho súdu rozhodnutie súdu prvého stupňa i rozhodnutie odvolacieho súdu sú dostatočne odôvodnené a zodpovedajú zákonným parametrom riadne odôvodnených rozhodnutí v zmysle § 168 Tr. por., pretože dávajú odpoveď na všetky relevantné právne otázky, a rozhodnutie odvolacieho súdu reaguje aj na odvolacie námietky prokurátora. Uvedenú argumentáciu dovolací súd považuje za dostatočnú a dodáva, že skutočnosť, že strana konania nesúhlasí s rozhodnutiami súdov nižších stupňov, pretože tieto nie sú v súlade s jej názorom, neznamená, že postupom súdov došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por.

Dovolací súd uzatvára, že závery krajského súdu i okresného súdu, na základe ktorých došlo k oslobodeniu obvinených spod obžaloby, sú zákonné, správne a riadne odôvodnené, preto sa s nimi stotožňuje. Námietky dovolateľa považuje za neopodstatnené a dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. za nepreukázaný.

Na základe uvedeného najvyšší súd dospel k záveru, že v rozsahu námietok nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto ho podľa § 382 písm. c/ Tr. por. na neverejnom zasadnutí ako nedôvodné odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.